



INSTRUCȚIUNE PRIVIND SESIZAREA FAPTELOR DE ÎNCĂLCARE A LEGII ȘI PROTECȚIA AVERTIZORILOR ÎN INTERES PUBLIC

Aprobată în HCA 27 din 08 iulie 2025

- I. LEGISLAȚIE INCIDENTĂ
- II. PRINCIPII
- III. OPERAȚIUNI
- IV. ANEXA – FORMULAR AVERTIZARE ÎN INTERES PUBLIC

I. LEGISLAȚIE INCIDENTĂ

- Legea nr. 361/2022 privind protecția avertizorilor de interes public, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 202/2002, republicată, privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 53/2003 privind Codul muncii, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea Învățământului Superior nr. 199/2023
- O.G. nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor;
- H.G. nr.1.269/2021 privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție 2021-2025 și a documentelor aferente acesteia
- Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor).
- Directiva UE 2019/1937 privind protecția persoanelor care raportează încălcări ale dreptului Uniunii

II. PRINCIPII

Principiile care stau la baza sesizărilor privind încălcări ale legii, similar principiilor furnizării de informații publice de către autorități, sunt:



1) *principiul legalității*, potrivit căruia universitatea, ca instituție publică de învățământ superior are obligația de a respecta drepturile și libertățile fundamentale, prin asigurarea respectării depline, printre altele, a libertății de exprimare și de informare, a dreptului la protecția datelor cu caracter personal, a libertății de a desfășura o activitate comercială, a dreptului la un nivel ridicat de protecție a consumatorilor, a dreptului la un nivel ridicat de protecție a sănătății umane, a dreptului la un nivel ridicat de protecție a mediului, a dreptului la o cale de atac eficientă și a dreptului la apărare;

2) *principiul responsabilității*, potrivit căruia avertizorul în interes public are obligația de a prezenta date sau informații cu privire la faptele raportate prin formularul de avertizare;

3) *principiul imparțialității*, potrivit căruia examinarea și soluționarea raportărilor se fac fără subiectivism, indiferent de convingerile și interesele persoanelor responsabile de soluționarea acestora;

4) *principiul bunei administrări*, potrivit căruia universitatea este datoră să își desfășoare activitatea în realizarea interesului general, cu un grad ridicat de profesionalism, în condiții de eficiență și eficacitate a folosirii resurselor;

5) *principiul echilibrului*, potrivit căruia nicio persoană nu se poate prevala de prevederile legislației privind avertizările de interes public pentru a diminua sancțiunea administrativă sau disciplinară pentru o faptă a sa mai gravă care nu are legătură cu raportarea;

6) *principiul bunei-credințe*, potrivit căruia este ocrotită persoana care a avut motive întemeiate să creadă că informațiile referitoare la încălcările raportate erau adevărate la momentul raportării și că respectivele informații intrau în domeniul de aplicare al prezentei instrucțiuni

7) *principiul confidențialității*, potrivit căruia instituția, prin comisiile sale, și persoana desemnată au obligația de a păstra confidențialitatea numelui și a adresei avertizorului de integritate până la data începerii cercetării faptei angajatului, atunci când apreciază că angajatul în cauză ar putea influența sau exercita presiuni asupra semnatarului sesizării

III. OPERAȚIUNI

Semnarea unor fapte de încălcare a legii, care constau într-o acțiune sau inacțiune care reprezintă nerespectări ale dispozițiilor legale *constituie avertizare în interes public* dacă privește:

- a) fapte de corupție, fapte asimilate infracțiunilor de corupție, fapte în legătură directă cu infracțiunile de corupție, fapte de declarare în fals și fapte de neglijență privind sarcini de serviciu sau în legătură cu serviciul (spre exp. luarea/darea de mită; primirea de foloase necuvenite; traficul de influență și cumpărarea de influență; șantaj; abuzul în serviciu);
- b) fapte împotriva intereselor financiare ale Comunităților Europene (falsul și uzul de fals prin care se obțin pe nedrept fonduri europene precum și fraudarea acestor fonduri chiar în cazul în care ele au fost obținute în mod legal);
- c) practici sau tratamente preferențiale ori discriminatorii în exercitarea atribuțiilor (în situația în care un avertizor dorește să semnaleze existența unor asemenea practici el trebuie doar să invoce



- procedurile administrative, să evidențieze derapajele și să se asigure aceste derapaje nu sunt constante ca o proastă practică ci ele au legătură directă cu petentul);
- d) încălcarea prevederilor privind incompatibilitățile și conflictele de interese;
 - e) folosirea abuzivă a resurselor materiale sau umane;
 - f) partizanatul politic în exercitarea prerogativelor postului;
 - g) încălcări ale legii în privința accesului la informații și a transparenței decizionale;
 - h) încălcarea prevederilor legale privind achizițiile publice și finanțările nerambursabile; incompetența sau neglijența în serviciu;
 - i) evaluări neobiective ale personalului în procesul de recrutare, selectare, promovare, retrogradare și eliberare din funcție;
 - j) încălcări ale procedurilor administrative sau stabilirea unor proceduri interne cu nerespectarea legii;
 - k) emiterea de acte administrative sau de altă natură care servesc interese de grup sau clientelare;
 - l) administrarea defectuoasă sau frauduloasă a patrimoniului public al instituției;
 - m) încălcarea altor dispoziții legale care impun respectarea principiului buneii administrări și cel al ocrotirii interesului public (lipsa de transparență, întârziere nejustificată, discriminare, abuz în serviciu în forma administrativă de depășire a competenței, nerespectarea procedurilor, eroarea legală/judiciară, neglijența în serviciu ca și proastă funcționare ori incompetență).

III.1. Semnalarea încălcării legii:

- (1) Persoana care a luat la cunoștință de săvârșirea unor încălcări ale legii, conform Legii nr. 361/2022, semnalează aceste fapte de încălcare a legii conform prezentei instrucțiuni, folosind formularul pus la dispoziție,
- (2) Sesizarea privind încălcarea legii sau a normelor deontologice și profesionale, se face, alternativ sau cumulativ:
 - a) șefului ierarhic al persoanei care a încălcat prevederile legale;
 - b) conducătorului instituției, sau al instituției în care se semnalează practica ilegală, chiar dacă nu se poate identifica exact făptuitorul;
 - c) comisiei de disciplină sau comisiei de etică;
 - d) organelor judiciare;
 - e) organelor însărcinate cu constatarea și cercetarea conflictelor de interese și a incompatibilităților;
 - f) organizațiilor profesionale sau sindicale;
- (3) Semnalarea încălcării legii sub formă de sesizare scrisă se poate depune online pe adresa averizor_integritate@unitbv.ro cu mențiunea la subiect: „Avertizare în interes public” sau prin poștă/curier la adresa: Universitatea Transilvania din Brașov, Bld. Eroilor, nr. 29, Clădire Rectorat, Et. 1, Cam. 110 menționând pe plic „Avertizare în interes public” sau fizic direct la persoana însărcinată cu înregistrarea sesizărilor în interes public, datele privind locul depunerii fiind puse la dispoziția salariaților, foștilor angajați ai instituției, persoanelor care își desfășoară / și-au



desfășurat activitatea pe bază de contract de studii, colaborare sau de prestări servicii, reprezentanților unor instituții cu care entitatea a avut sau are diverse raporturi juridice si/sau contractuale, în incinta instituției. Sesizarea depusa online se completează cu respectarea câmpurilor din formularul de sesizare, Anexa la prezenta. Avertizarea poate fi transmisă de pe orice adresă de e-mail.

- (4) Semnalarea încălcării prevederilor legii se formulează obligatoriu în scris și trebuie să cuprindă următoarele elemente:
 - a) către cine este adresată sesizarea, alternativ sau cumulativ: șefului ierarhic a persoanei care a încălcat prevederile legale, conducătorul instituției publice, comisiei de disciplină sau comisiei de etică din cadrul instituției;
 - b) denumirea compartimentului/serviciului/direcției în care s-a constatat încălcarea legii;
 - c) persoana care a încălcat legea: nume, prenume, funcție (sau suficiente date ori semnalmente care să conducă la identificarea presupusului făptaș, dacă avertizorul nu-i cunoaște numele, prenumele și funcția);
 - d) descrierea încălcării legii (avertizare în interes public) și data săvârșirii acesteia (dacă este cunoscută);
 - e) prezentarea datelor sau indiciilor care susțin presupusa avertizare în interes public;
 - f) descrierea prejudiciului cauzat (dacă se cunoaște);
 - g) persoana care a sesizat încălcarea legii (avertizor): nume, prenume, funcție compartimentul/ serviciul/ direcția;
 - h) data;
 - i) semnătura (opțional).
- (5) Sesizarea se introduce într-un plic care va avea mențiunea „Avertizare în interes public” și se va depune în condițiile menționate mai sus.
- (6) Sesizarea care nu cuprinde numele, prenumele, datele de contact sau semnătura avertizorului în interes public se examinează și se soluționează în măsura în care conține indicii referitoare la încălcări ale legii.
- (7) Persoana responsabilă de procedură este desemnată prin act administrativ (hotărârea Consiliului de Administrație). Aceasta va avea prevăzută, prin actul de numire, obligația de a verifica periodic plicurile/e-mailurile cu sesizările depuse.
- (8) În aceeași zi când se face înregistrarea în registrul de evidență, persoana responsabilă de procedură va menționa pe avertizare și numărul de înregistrare în programul electronic de registratură ai instituției.
- (9) În termen de cel mult 7 zile calendaristice de la primirea raportării, persoana responsabilă de procedură va transmite avertizorului în interes public confirmarea primirii acesteia;
- (10) Responsabilul de procedură va transmite cu adresă de înaintare, personal, în copie cu asigurarea confidențialității raportării, sesizarea, spre soluționare, după caz, șefului ierarhic al persoanei care a încălcat prevederile legale, conducătorului instituției, comisiei de disciplină sau a comisiei de etică



și va comunica că termenul de soluționare a acesteia este de 30 de zile, maxim 90 de zile. (Disp. legii 361/2022: obligația de informare a avertizorului în interes public cu privire la stadiul acțiunilor subsecvente, în termen de cel mult 3 luni de la data confirmării de primire sau, în cazul în care nu i s-a confirmat primirea raportării, de la expirarea termenului de 7 zile prevăzut la lit. b), precum și, ulterior, ori de câte ori sunt înregistrate evoluții în desfășurarea acțiunilor subsecvente, cu excepția cazului în care informarea ar putea periclita desfășurarea acestora).

- (11) Șeful ierarhic al persoanei care a încălcat prevederile legale, conducătorul instituției, comisia de disciplină sau de etică, în funcție de cui îi este adresată alternativ sau cumulativ sesizarea de încălcare a legii, analizează, asigură protecția avertizorului, după caz, conform legii, și dispune măsurile ce se impun în conformitate cu prevederile legale și transmite răspunsul personal avertizorului și persoanei responsabile de procedură.
- (12) Dacă sesizarea nu conține contextul profesional în care au fost obținute informațiile, persoana vizată, dacă este cunoscută, descrierea faptei susceptibile să constituie încălcare a legii în cadrul instituției, precum și, după caz, probele în susținerea raportării, persoana desemnată solicită avertizorului completarea acesteia în termen de 15 zile. În cazul neîndeplinirii acestei obligații în termenul solicitat, sesizarea se clasează, soluția de clasare comunicându-i-se avertizorului, cu indicarea temeiului legal.
- (13) Persoana responsabilă de procedură va trece în registrul de evidență modul cum a fost soluționată avertizarea în interes public și informează conducătorul instituției.
- (14) Responsabilul de procedură răspunde în scris, la solicitările punctuale ale șefului ierarhic al persoanei care a încălcat prevederile legale, ale conducătorului instituției, ale comisiei de disciplină, ale persoanei desemnate să desfășoare cercetarea disciplinară prealabilă, de clarificare a avertizării în interes public, în concordanță cu prevederile legale, cu excepția identității avertizorului.
- (15) Dacă există mai multe sesizări de încălcare a legii cu același obiect și împotriva aceleiași persoane, acestea se conexează în vederea soluționării, iar avertizorul va primi o singură informare. Dacă după trimiterea acesteia se primește o nouă raportare cu același obiect, fără a prezenta informații suplimentare care să justifice o acțiune subsecventă diferită, aceasta se clasează.
- (16) Dacă sesizarea privește persoana care are atribuția de verificare a depunerii și înregistrării avertizărilor în interes public, acesta are obligația de a o transmite în funcție de caz, șefului ierarhic al persoanei care a încălcat prevederile legale, conducătorului instituției, comisiei de disciplină, netransmiterea constituind abatere disciplinară.
- (17) Accesul la e-mailul, îl are doar persoana responsabilă să verifice periodic (o dată pe săptămână) primirea avertizărilor în interes public.
- (18) E-mail-urile se prindează și urmează procedura aplicabilă sesizărilor formulate pe suport de hârtie.



III.2. Protecția avertizorului de integritate

- (1) Persoana desemnată să soluționeze raportarea are obligația de a nu dezvălui identitatea avertizorului în interes public și nici informațiile care ar permite identificarea directă sau indirectă a acestuia, cu excepția situației în care are consimțământul expres al acestuia.
- (2) Comisia de cercetare disciplinară sau comisia de etică universitară au obligația de a păstra confidențialitatea numelui și a adresei avertizorului de integritate până la data finalizării cercetării faptei sau până când apreciază că se mai pot exercita influențe sau presiuni asupra semnatarului sesizării.
- (3) În toate situațiile în care cel reclamat prin avertizarea în interes public este șef ierarhic, direct sau indirect, ori are atribuții de control, inspecție și evaluare a avertizorului, confidențialitatea numelui și a adresei este aplicabilă pe toată durata cercetării desfășurată de comisia de disciplină sau comisia de etică, precum și ulterior.
- (4) În cazul avertizărilor în interes public, cu privire la fapte de corupție, fapte asimilate infracțiunilor de corupție, fapte în legătură directă cu infracțiunile de corupție, infracțiunile de fals și infracțiunile de serviciu sau în legătură cu serviciul; infracțiuni împotriva intereselor financiare ale Comunităților Europene, se vor aplica din oficiu prevederile art. 12 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor (protecția datelor de identitate a martorului protejat).
- (5) Avertizorul în interes public care divulgă public informații privind încălcarea legii beneficiază de protecție în cazul în care este îndeplinită una dintre următoarele condiții:
 - a) a raportat mai întâi intern și extern sau direct extern, potrivit prezentei Metodologii, însă consideră că nu au fost dispuse măsuri corespunzătoare în termen de 3 luni sau, în cazuri justificate, de maximum 6 luni de la primirea raportării;
 - b) are motive întemeiate să considere că:
 - i. încălcarea poate constitui un pericol iminent sau evident pentru interesul public sau riscul unui prejudiciu care nu mai poate fi remediat, sau
 - ii. în cazul raportării externe există un risc de represalii sau o probabilitate redusă ca încălcarea să fie remediată în mod eficace având în vedere circumstanțele specifice ale raportării.
- (6) Sesizarea privind încălcarea legii prin divulgare publică se poate adresa presei, organizațiilor profesionale, sindicale sau patronale, organizațiilor neguvernamentale, comisiilor parlamentare sau prin punerea la dispoziție în orice mod în spațiul public a informațiilor referitoare la încălcări ale legii.
- (7) Pentru a beneficia de măsurile de protecție, avertizorul în interes public trebuie să întrunească cumulativ următoarele condiții:
 - a) să fie una dintre persoanele care efectuează raportări potrivit prevederilor III.1 alin (3) și care a obținut informații referitoare la încălcări ale legii într-un context profesional;
 - b) să fi avut motive întemeiate să creadă că informațiile referitoare la încălcările raportate erau adevărate la momentul raportării;
 - c) să fi efectuat o raportare internă, o raportare externă sau o divulgare publică.



- (8) Pentru a beneficia de măsuri reparatorii, avertizorul în interes public trebuie să îndeplinească cumulativ condițiile prevăzute la alin. (75), precum și condiția ca represaliile să fie consecința raportării efectuate.
- (9) Măsurile prevăzute la alin. (8) se aplică și:
- a) facilitatorilor;
 - b) persoanelor terțe care au legături cu avertizorul în interes public și care ar putea să sufere represalii într-un context profesional, cum ar fi colegi sau rude ale acestuia;
 - c) persoanelor juridice deținute de către avertizorul în interes public sau pentru care avertizorul în interes public lucrează sau cu care are alte tipuri de legături într-un context profesional;
 - d) avertizorului în interes public care, în mod anonim, a raportat sau a divulgat public informații referitoare la încălcări, dar este ulterior identificat și suferă represalii;
 - e) avertizorului în interes public care efectuează raportări către instituțiile, organele, oficiile sau agențiile competente ale Uniunii Europene.

III.3. Derulare activității de cercetare în comisii

- (1) În cazul în care sesizarea a fost adresată conducătorului instituției ori conducătorului compartimentului în care își desfășoară activitatea persoanei a cărei faptă este sesizată, acesta are obligația să o transmită de îndată comisiei de disciplină competente sau comisiei de etică.
- (2) Angajatul a cărui faptă constituie obiectul sesizării i se comunică, sub sancțiunea nulității, o copie de pe sesizarea îndreptată împotriva sa, asigurând anonimizarea avertizorului de integritate.
- (3) Activitatea de cercetare desfășurată de comisia de disciplină sau de comisia de etica presupune:
- a) audierea persoanei care a formulat sesizarea;
 - b) audierea funcționarului public a cărui faptă constituie obiectul sesizării;
 - c) audierea oricăror alte persoane ale căror declarații pot înlesni soluționarea cazului;
 - d) culegerea informațiilor considerate necesare pentru rezolvarea cazului, prin mijloacele prevăzute de lege;
 - e) administrarea probelor, precum și verificarea documentelor și a declarațiilor prezentate.
- (4) În cadrul derulării activității de cercetare, fiecare comisie aplică după caz prevederile din regulamentele proprii de organizare și funcționare, inclusive dispozițiile regulamentare și legale privind actele emise de comisie, sancțiunile propuse/aplicate, după caz, decizia conducătorului instituției.
- (5) În cazul în care comisia de disciplină sau comisia de etică au indicii că fapta săvârșită de angajat poate fi considerată infracțiune, propune conducătorului instituției, în cadrul căreia acesta își desfășoară activitatea, sesizarea organelor de cercetare penală. Conducătorul instituției va sesiza de îndată organele de cercetare penală prin Compartimentul Juridic-Contencios.



III.4. Interdicția represaliilor

- (1) Este interzisă orice formă de represalii împotriva avertizorilor în interes public, amenințări cu represalii sau tentative de represalii, în special cele care privesc:
 - a) orice suspendare a contractului individual de muncă ori a raportului de serviciu;
 - b) concedierea;
 - c) modificarea contractului de muncă sau a raportului de serviciu;
 - d) reducerea salariului și schimbarea programului de lucru;
 - e) retrogradarea sau împiedicarea promovării în muncă sau în funcția publică și a dezvoltării profesionale, inclusiv prin evaluări negative ale performanței profesionale individuale sau prin recomandări negative pentru activitatea profesională desfășurată;
 - f) aplicarea oricărei alte sancțiuni disciplinare;
 - g) constrângerea, intimidarea, hărțuirea;
 - h) discriminarea, crearea unui alt dezavantaj sau supunerea la un tratament inechitabil;
 - i) refuzul de a reînnoi un contract de muncă pe o perioadă determinată sau încetarea anticipată a unui astfel de contract;
 - j) cauzarea de prejudicii, inclusiv la adresa reputației persoanei în cauză, în special pe platformele de comunicare socială, sau pierderi financiare, inclusiv sub forma pierderii oportunităților de afaceri și a pierderii de venituri;
 - k) anularea unei licențe sau a unui permis;
 - l) solicitarea de efectuare a unei evaluări psihiatrice sau medicale.
- (2) Avertizorul în interes public poate contesta măsurile prevăzute la III.4 alin.1 printr-o cerere adresată instanței competente, în funcție de natura litigiului, în a cărei circumscripție teritorială acesta își are domiciliul, prevederile art. 23 alin. (2)-(8) din Legea nr. 361/2022 fiind direct aplicabile cu privire la procedura în fața instanței.

IV. EVIDENȚA RAPORTĂRILOR

- (1) Raportările se înscriu într-un registru, care cuprinde data primirii raportării, numele și prenumele, datele de contact ale avertizorului în interes public, obiectul raportării și modalitatea de soluționare.
- (2) Registrul se ține în format electronic.
- (3) Raportările se păstrează pentru o perioadă de 5 ani. După expirarea perioadei de păstrare de 5 ani, acestea se distrug, indiferent de suportul pe care sunt păstrate.



V. ANEXA – FORMULAR AVERTIZARE ÎN INTERES PUBLIC

Către, (*alternativ sau cumulativ*):

Rector / Director / Șef Serviciu/ Coordonator structură / Persoana responsabilă cu verificarea depunerii, înregistrarea și transmiterea spre rezolvare a unei avertizări în interes public

Subsemnatul/Subsemnata..... (numele și prenumele) cu domiciliul/reședința în str. nr.bl. sc. ap. telefon, adresa de e-mail..... (*opțional**), în temeiul Legii nr. 361/2022 privind protecția avertizorilor în interes public, vă aduc la cunoștință următoarele: (numele persoanei/persoanelor care face/fac obiectul sesizării), din cadrul direcției/serviciului/compartimentului a săvârșit următoarele: în următoarele împrejurări (se descrie situația considerată de avertizor ca fiind o încălcare a Legii nr. 361/2022)

*Datele personale sunt obligatorii doar pentru raportările care **nu sunt anonime**.

Precizez că m-am adresat / nu m-am adresat în prealabil șefului ierarhic superior cu scrisoarea din data de, însă nu am primit răspuns/răspunsul primit nu îl consider satisfăcător din următoarele motive:(*se completează după caz*).

În dovedirea celor afirmate depun, în copie, următoarele acte: (*se vor anexa inclusiv copii după scrisoarea trimisă șefului ierarhic superior și după răspunsul primit, după caz*).

Față de cele de mai sus, vă rog să dispuneți măsurile legale pentru apărarea drepturilor ce îmi sunt recunoscute în baza Legii nr. 361/2022, precum și cele ale Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor). Solicit ca demersurile efectuate în legătură cu soluționarea acestei sesizări să nu fie făcute publice.

(*După caz*) Avertizarea de interes public este depusă prin reprezentant (opțional)..... (se vor menționa datele de identificare ale acestuia și se va anexa împuternicirea).

Data

Semnătura

